

Finanšu ministrija

**FM pusgada ziņojums par Eiropas Savienības fondu
un ārvalstu finanšu palīdzības aktualitātēm
(23-TA-1988)**

14.11.2023.

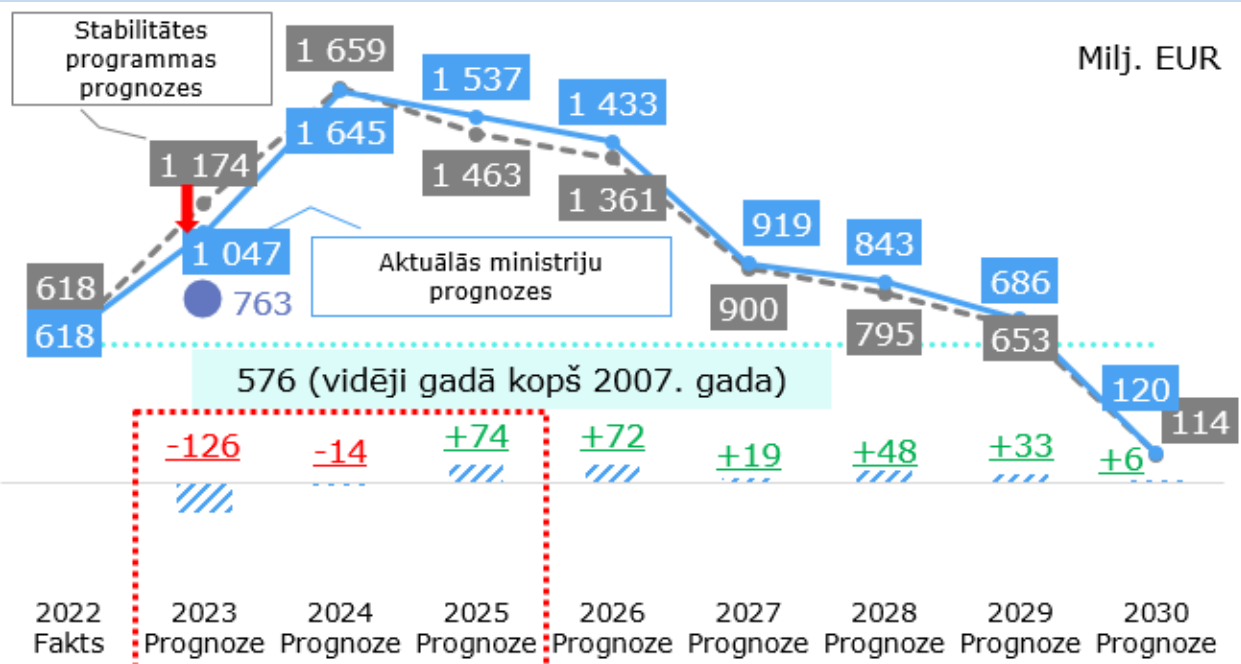

Finanšu ministrija

2014.-2020. un 2021.-2027. ES fondu, Atveseļošanas fonda projekta valsts budžeta izdevumi 2023. gada 10 mēnešos 763,2 milj. EUR Ministrijas prognozē izmaksāt līdz gada beigām vēl līdz 285 milj. EUR

Svarīgi īstenot ES līdzfinansētu investīciju ieguldījumu ikgadējo plānu – būtiski atbilstoši 2024.gada budžeta likumprojekta vadmotīvam sasniegt ilgtspējīgu iekšzemes kopprodukta pieaugumu, audzējot investīcijas, produktivitāti un eksportu

Ministriju prognozēs ievērojams investīciju apjoms no 2023. gada pārplānots uz turpmākiem gadiem

- 1. 24.02.2023. ES fondu 2014-2020, 2021-2027 un Atveseļošanas fonda budžeta izdevumu prognoze
- 2. 19.09.2023. ES fondu 2014-2020, 2021-2027 un Atveseļošanas fonda budžeta izdevumu prognoze
- 3. ES fondu 2014-2020, 2021-2027 un Atveseļošanas fonda budžeta izdevumu prognožu izmaiņas kopš 24.02.2023
- 4. ES fondu 2014-2020, 2021-2027 un Atveseļošanas fonda budžeta izdevumu izpilde 10 mēnešos

Prioritārie darbi 2023. un 2024. gadā

2014.-2020. ES fondi:

ES finansējums **4,6 mljrd. EUR**

Projektu pabeigšana, risinājumi visa ES finansējuma izmantošanai.

Maksājumi saņēmējiem vēl 581 milj. EUR

2021.-2027. ES fondi:

ES +VB finansējums **5 mljrd. EUR**

Ministrijām jāpaātrina investīciju regulējuma izstrāde, projektu atlases, iekļaut pabeidzamos 2014-2020 projektus

Atveseļošanas fonds (AF):

ES finansējums **1,96 mljrd. EUR**
(jau pieejamie 1,82 mljrd. un plānotie 0,14 mljrd.)

MK regulējuma izstrāde

Rādītāju izpilde

Grozījumi plānā

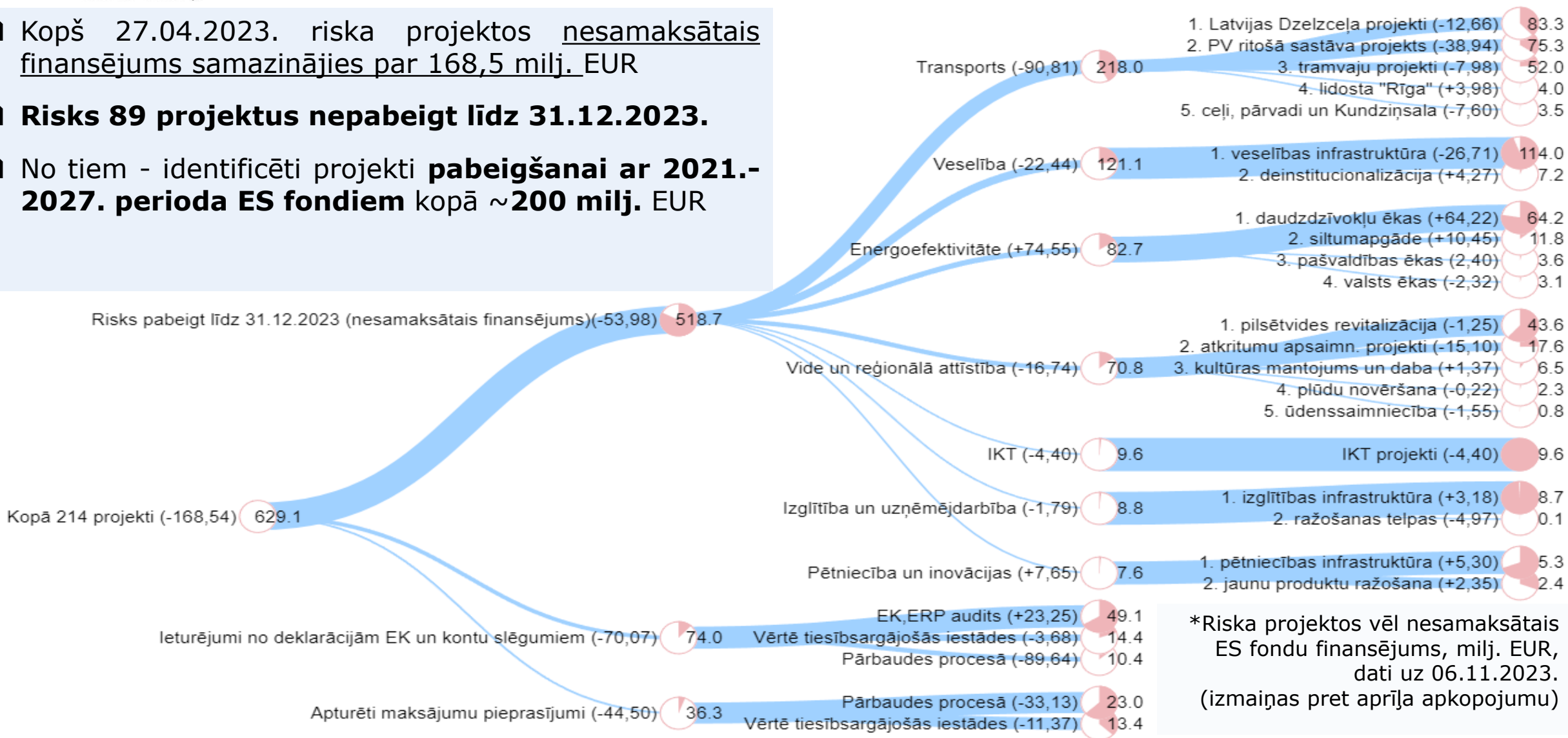
Finanšu ministrija

ES fondu 2014.–2020. noslēgumā īpaši uzraugāmi 214 «riska» projekti (neizmaksāti 629,1 milj. EUR*). Augstākie riski transporta un veselības jomā

☐ Kopš 27.04.2023. riska projektos nesamaksātais finansējums samazinājies par 168,5 milj. EUR

☐ **Risks 89 projektus nepabeigt līdz 31.12.2023.**

☐ No tiem - identificēti projekti **pabeigšanai ar 2021.-2027. perioda ES fondiem kopā ~200 milj. EUR**

*Riska projektos vēl nesamaksātais ES fondu finansējums, milj. EUR, dati uz 06.11.2023. (izmaiņas pret aprīļa apkopojumu)

Finanšu ministrija

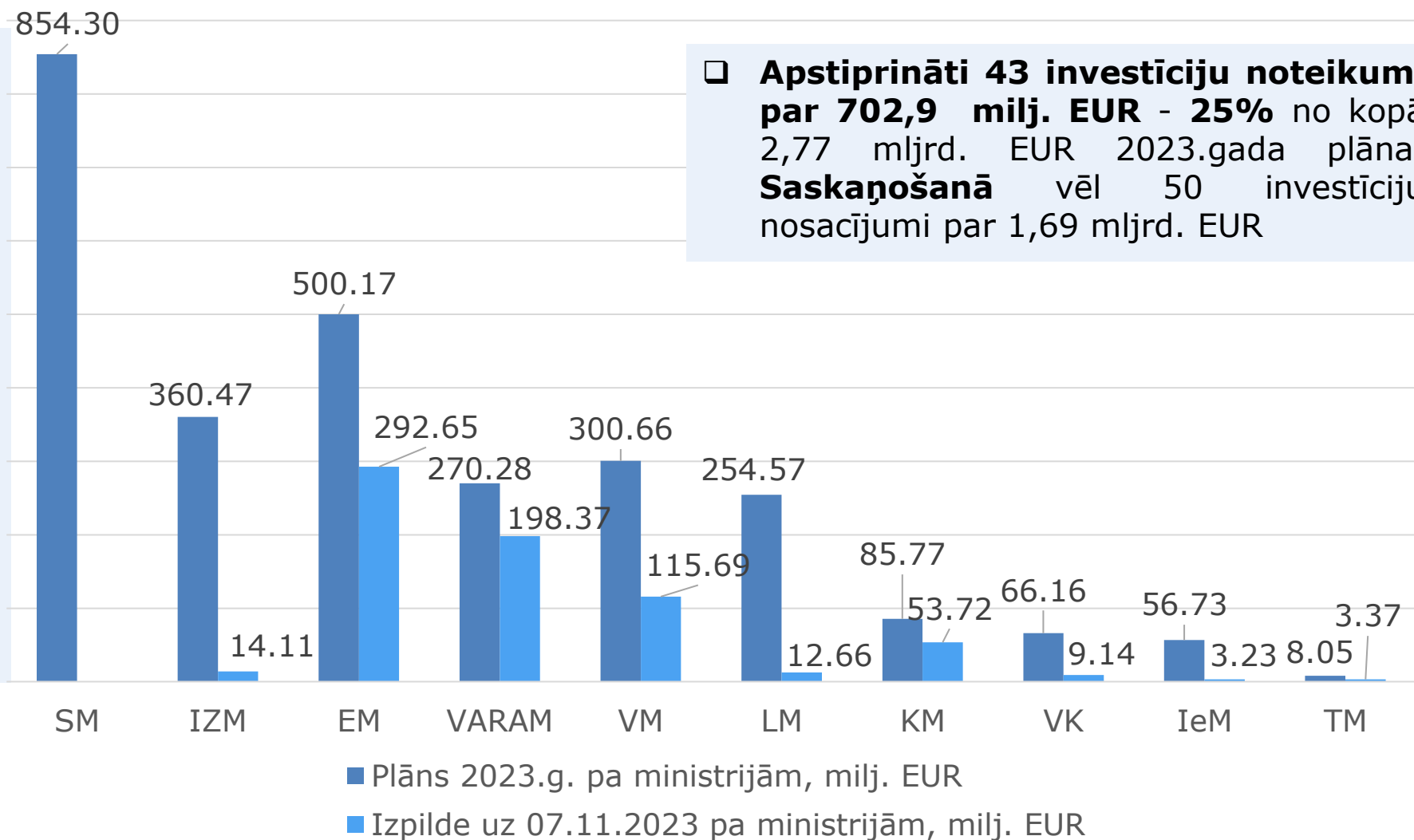
ES fondu 2021.-2027. perioda investīciju normatīvā regulējuma apstiprināšana 2023. gadā – jāpaātrina, lai ir iespēja uzsākt projektus un sekmēt iekšzemes kopprodukta pieaugumu

ES fondu uzraudzības komitejā apstiprināti **79 vērtēšanas kritēriju komplekti (2,35 mljrd. EUR)**

Investīciju portfeļa optimizēšana:

finansējuma pārdales, t.sk. ES fondu **2014.–2020. projektu pabeigšana («posmošana»)** 2021.–2027. programmā.

augstas gatavības projektu (piem., bezemisiju ritošā sastāva iegāde) iekļaušana 2021.–2027. programmā.

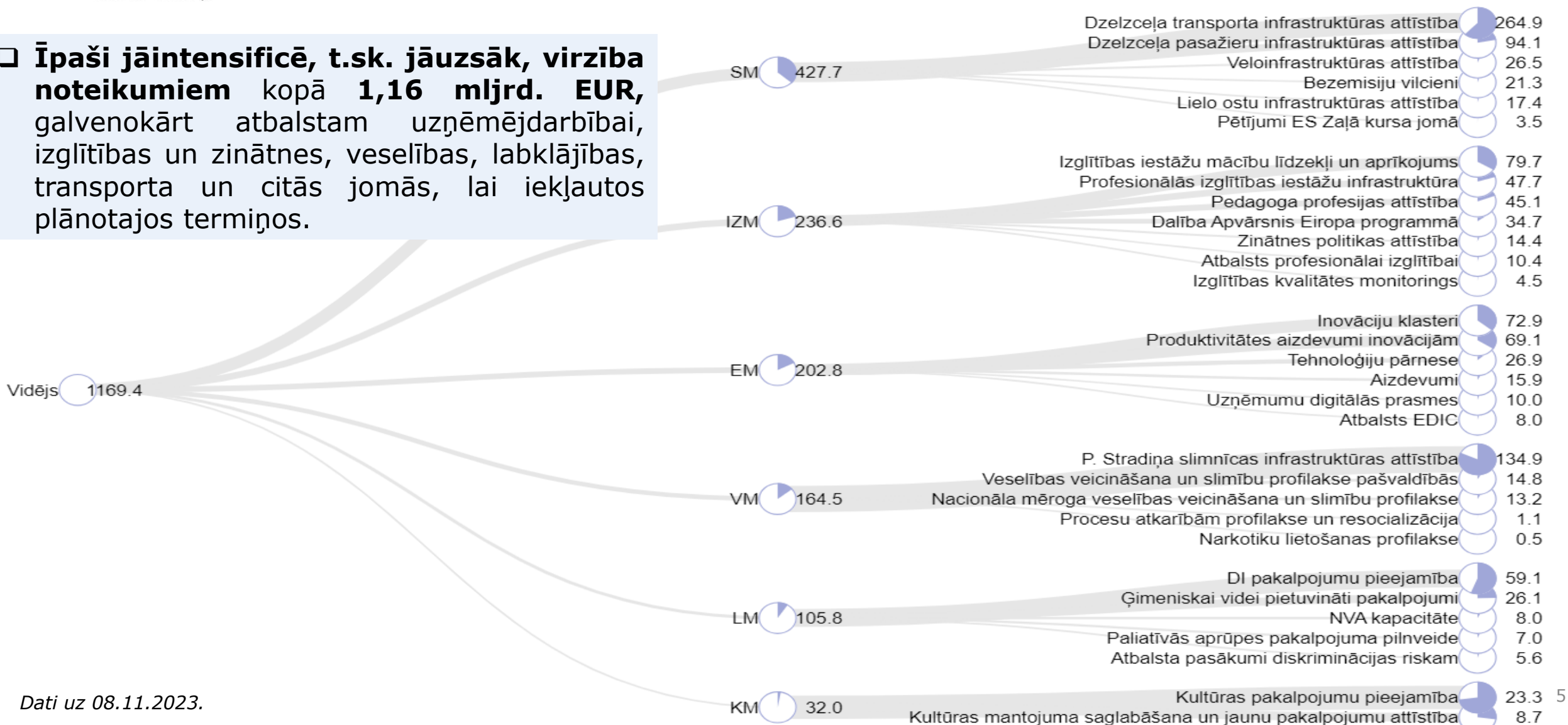
Apstiprināti **43 investīciju noteikumi par 702,9 milj. EUR - 25%** no kopā 2,77 mljrd. EUR 2023.gada plāna. **Saskaņošanā** vēl 50 investīciju nosacījumi par 1,69 mljrd. EUR

Finanšu ministrija

2021.–2027. ES fondu investīciju normatīvā regulējuma izstrāde 42% nav MK noteiktajos termiņos (arī pēc ministriju 2023. gada rudenī pieteiktajām izmaiņām grafikā)

Īpaši jāintensificē, t.sk. jāuzsāk, virzība noteikumiem kopā 1,16 mljrd. EUR, galvenokārt atbalstam uzņēmējdarbībai, izglītības un zinātnes, veselības, labklājības, transporta un citās jomās, lai iekļautos plānotajos termiņos.

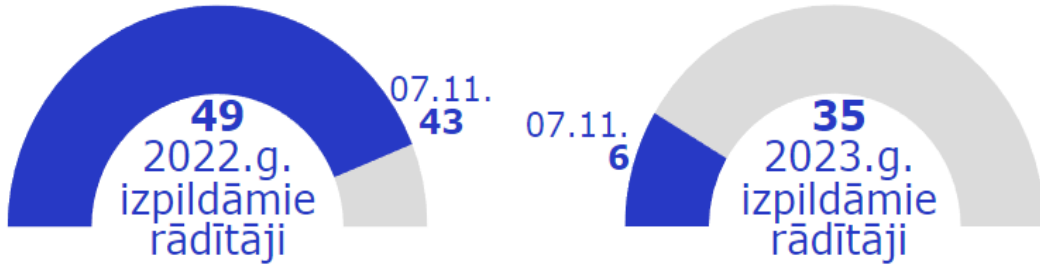

Finanšu ministrija

Atvесеļоšanas fonda (AF) ieviešanā prioritātes – rādītāju izpilde un investīciju regulējuma izstrāde

Dati uz 07.11.2023.

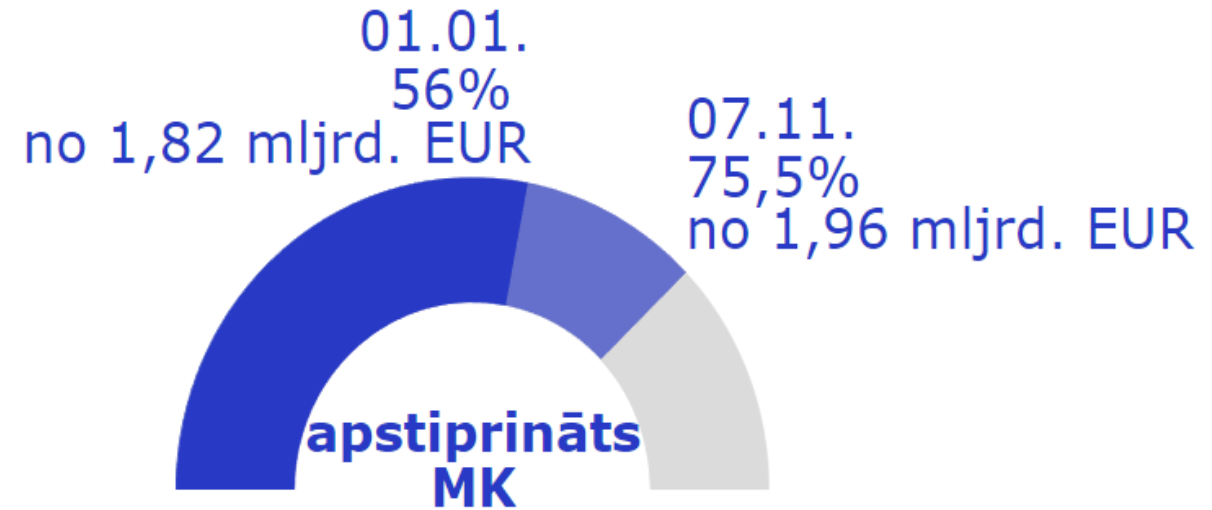
AF 2022. un 2023. gadā izpildāmie rādītāji, skaits

- ❑ **Risks:** par izpildītiem **2022.gada rādītājiem maksājuma pieprasījuma** iesniegšana Eiropas Komisijā (EK) 2023. gada decembrī (~335 milj. EUR* saņemšanai) ir iespējama **tikai pēc EK lēmuma par plāna grozījumu apstiprināšanu** (t.sk. 2022.gada 6 rādītāju termiņu pagarināšanu) – iesniegti EK 26.09.2023., notiek sarunas ar EK.

- ❑ **2023 - jāizpilda vēl 29** no 35 rādītājiem, lai no EK valsts budžeta ieņēmumos saņemtu ~ 275 milj. EUR*.

- ❑ Ministru kabinetā ir **apstiprināti 75,5 % - 54 ieviešanas nosacījumi** 65 reformām/investīcijām

- ❑ **Projekti īstenošanā – 812 milj. EUR**

(~**41%** no 1,96 mljrd. EUR)

Galvenokārt, klimata pārmaiņu un digitālās transformācijas jomās

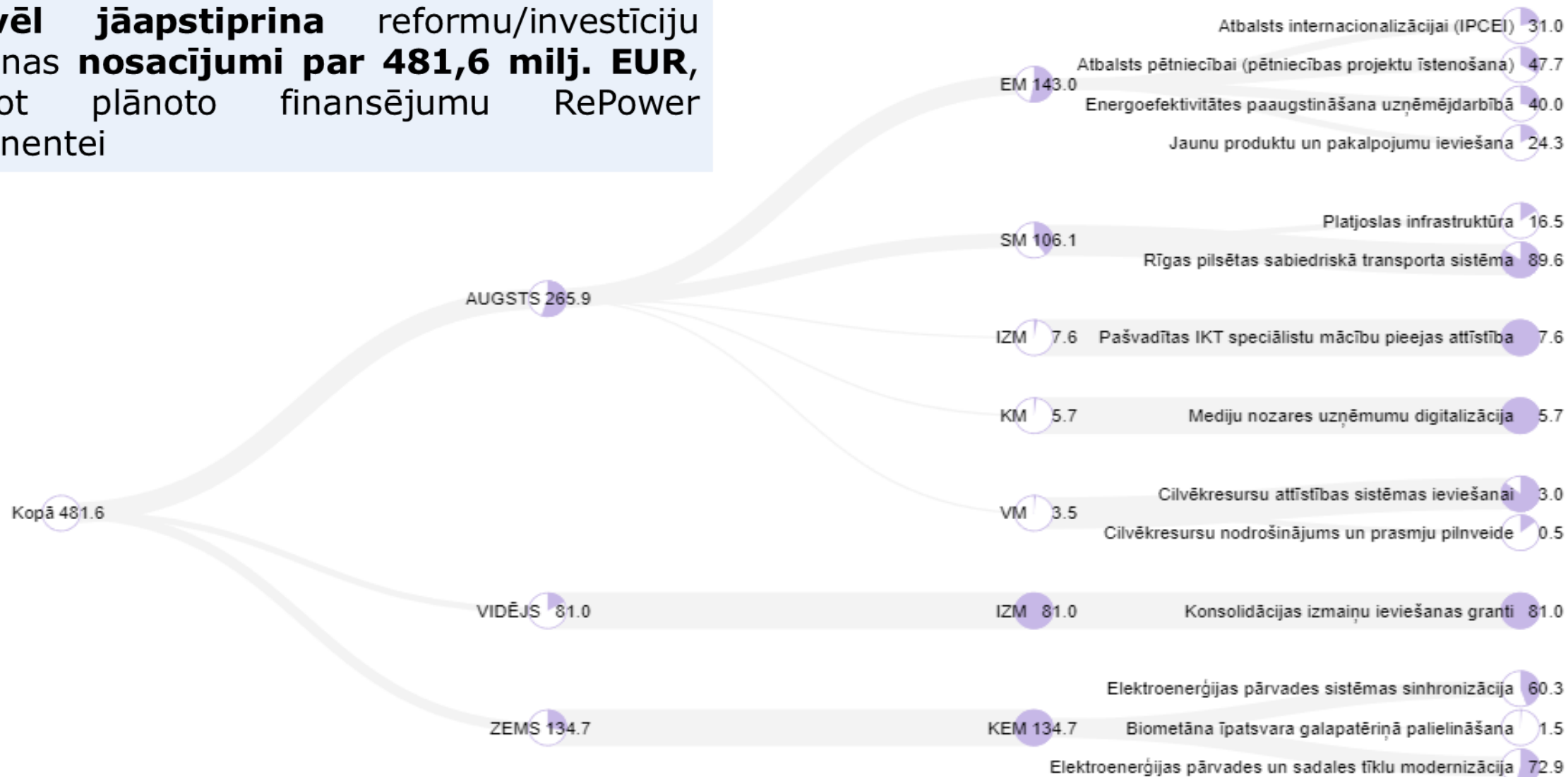

* Indikatīvi pēc AF plāna grozījumu apstiprināšanas

Atveseļošanas fonda ieviešanā iespējami ātri jāapstiprina atlikušais investīciju normatīvais regulējums

MK vēl jāapstiprina reformu/investīciju ieviešanas nosacījumi par **481,6 milj. EUR**, ieskaitot plānoto finansējumu RePower komponentei

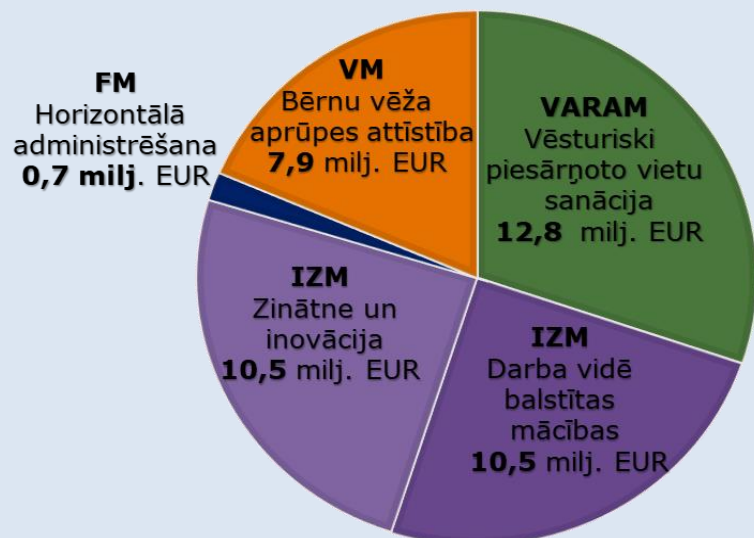

Finanšu ministrija

Papildinoši tiek izmantotas EEZ/Norvēģijas un Šveices programmu investīcijas Latvijā

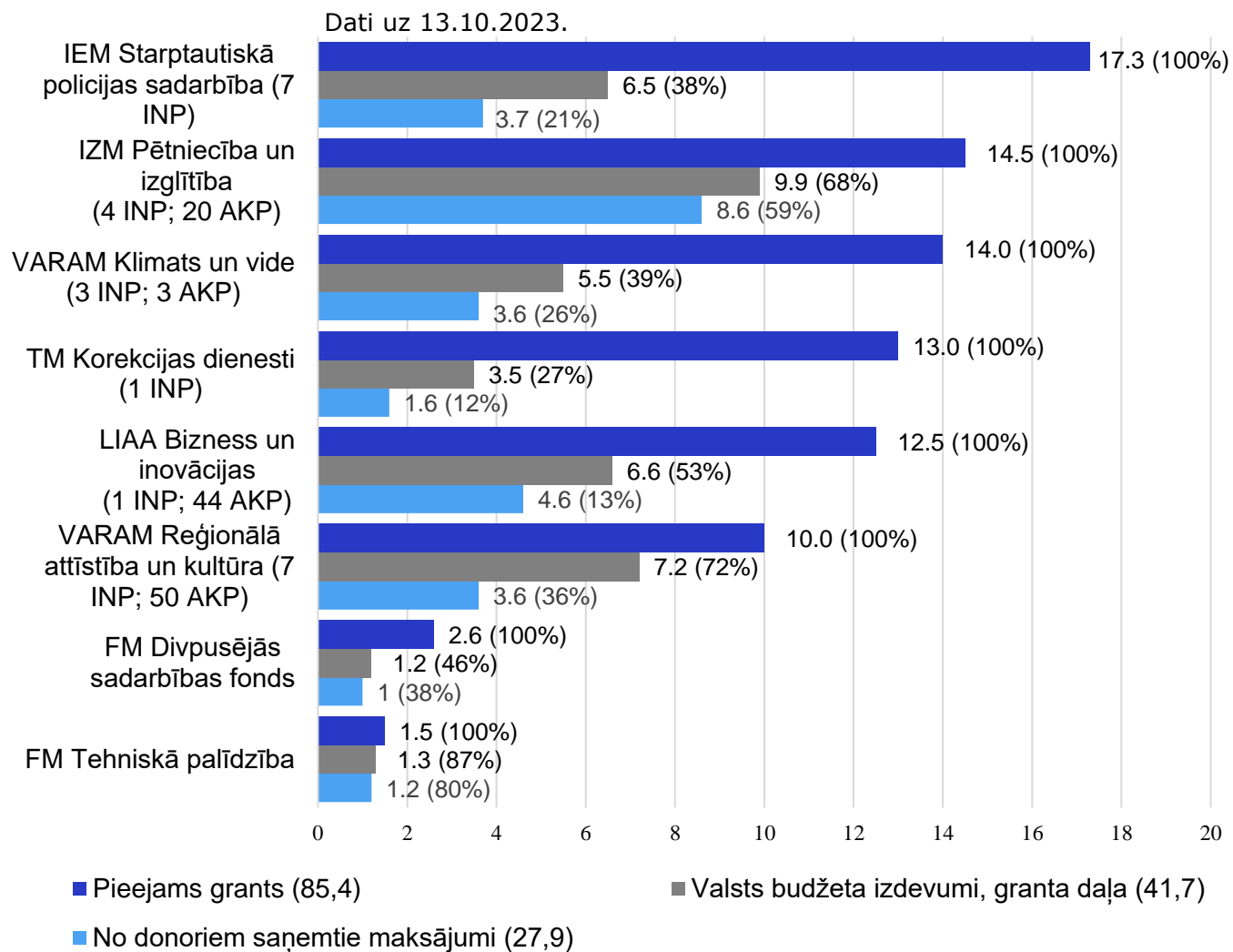
- 19.06.2023. parakstīts Ietvarlīgums starp Latviju un Šveici par Šveices grantu 42,4 milj. EUR* (40,4 milj. Šveices franki) konkrētu investīciju ieviešanai līdz 03.12.2029. programmās:

*CHF kurss mainīgs, indikatīvi 1,05 EUR/CHF.

- Ministriju izstrādāto programmu saskaņošana ar Šveici prognozējama 2024. gada laikā.
- Investīciju projektu uzsākšana – indik. 2024. gada beigās – 2025. gadā pēc attiecīgiem MK lēmumiem par programmu ieviešanas nosacījumiem.

EEZ/Norvēģijas granti 85,4 milj. EUR – intensīva projektu pabeigšana programmās līdz 30.04.2024.

Finanšu ministrija

Finansē
Eiropas Savienība

Finansē
Eiropas Savienība
NextGenerationEU

MK protokollēmumā atsevišķi investīciju sekmēšanas aspekti saskaņoti ar ministrijām, Valsts kanceleju. Lūdzam atbalstīt.

Finanšu ministrija turpinās regulāri informēt valdību par investīciju progresu, t.sk. š.g. decembrī ziņos par jauno investīciju ieviešanas regulējuma izstrādes paātrināšanas iespējām un rīcības virzieniem, pēc individuālām sarunām ar ministrijām)

PALDIES!

Finanšu ministrija

MK protokollēmuma projekts par Finanšu ministrijas pusgada ziņojumu – iestāžu saskaņots (23-TA-1988)

- 1) Ja augsts risks n+3 principa izpildei programmā kopā, **FM iekļaut pusgada ziņojumā priekšlikumu turpmākai rīcībai, t.sk. 2021.–2027. gada Programmas finansējuma pārdalēm.**
- 2) Ņemot vērā ES fondu **2014.–2020. perioda** projektu pagarinājumus, **atļaut CFLA veikt maksājumus** projektos **pēc 2024. gada 15. marta** līdz termiņam, kas iespējams noslēguma dokumentu iesniegšanai EK.
- 3) Ņemot vērā turpmākos gados vairākas reizes intensīvākas jaunu investīciju atlases, savlaicīgu investīciju ieviešanai, **atļaut CFLA pēc nepieciešamības pakāpeniski izveidot līdz 70 jaunas amata vietas uz noteiktu laiku šobrīd esošā finansējuma ietvaros.**
- 4) Noteikt **EM par atbildīgo** iestādi par Atveseļošanas fonda **rādītāju izpildi**, kas paredz izstrādāt kritērijus un kārtību attiecībā uz stimuliem, pienākumiem, **atbalsta pasākumiem uzņēmumiem izglītēt savus darbiniekus** (Nr. 55, 57).
- 5) Precizēt Atveseļošanas fonda plāna grozījumus par pārdali 1,2 milj EUR izglītības iestāžu infrastruktūrai no atlikuma bezemisiju transportlīdzekļu iegādei pašvaldībām (VARAM un IZM vienošanās).
- 6) Citi operatīvie lēmumi 2014.- 2020. gada projektu ieviešanai atbilstoši normatīvajiem aktiem.
- 7) Mazinot administratīvo slogu, ar 2023. gada decembri **reizi divos mēnešos FM informēt MK** par ES fondu, Atveseļošanas fonda aktualitātēm (*ikmēneša ziņojumu vietā bez saskaņošanas ar iestādēm*).

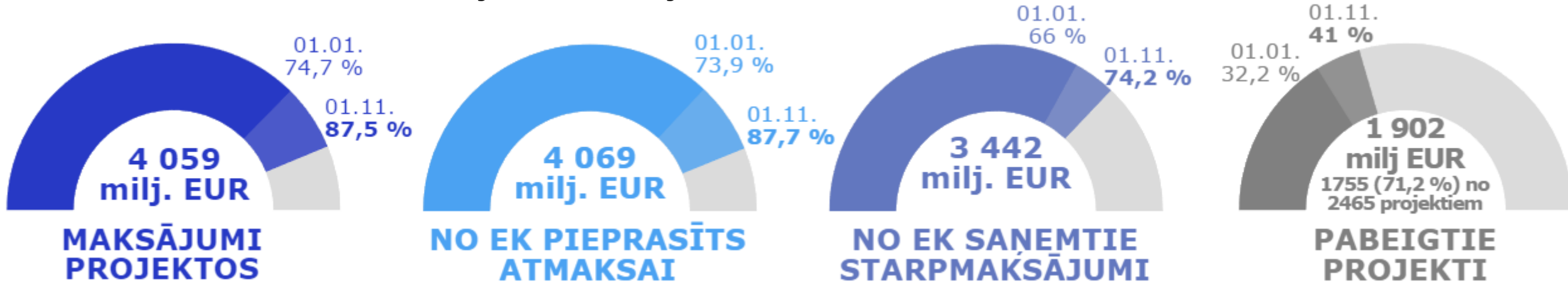

Finanšu ministrija

ES fondu 2014.–2020. periodā līdz 31.12.2023. jāpabeidz projekti vai jāņem par to pabeigšanu 2021.–2027. periodā (*posmošana*) vai ar projektu īstenotāju pašu finansējumu

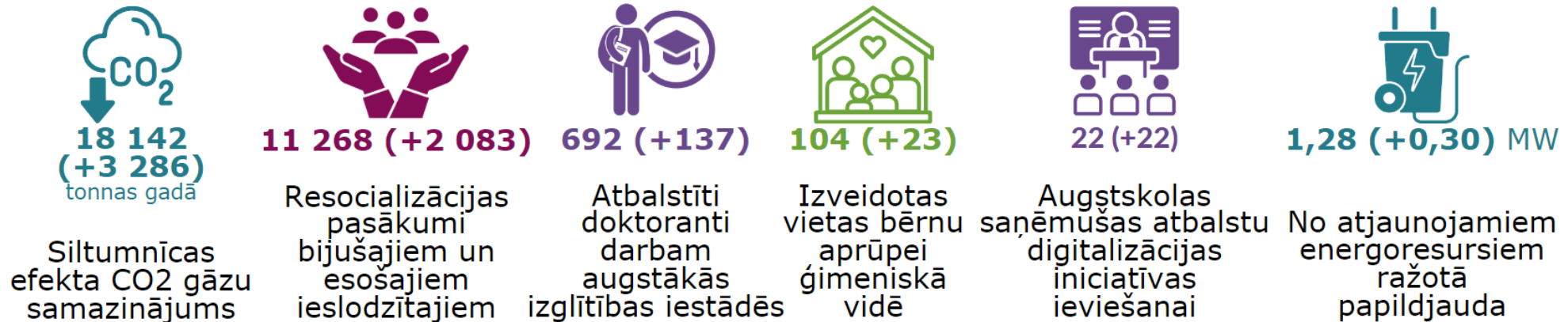
Dati uz 01.11.2023.

ES fondu finansējums 4641 milj. EUR

SASNIEGTĀ PIEMĒRI*

* + pieaugums no 01.03.2023.

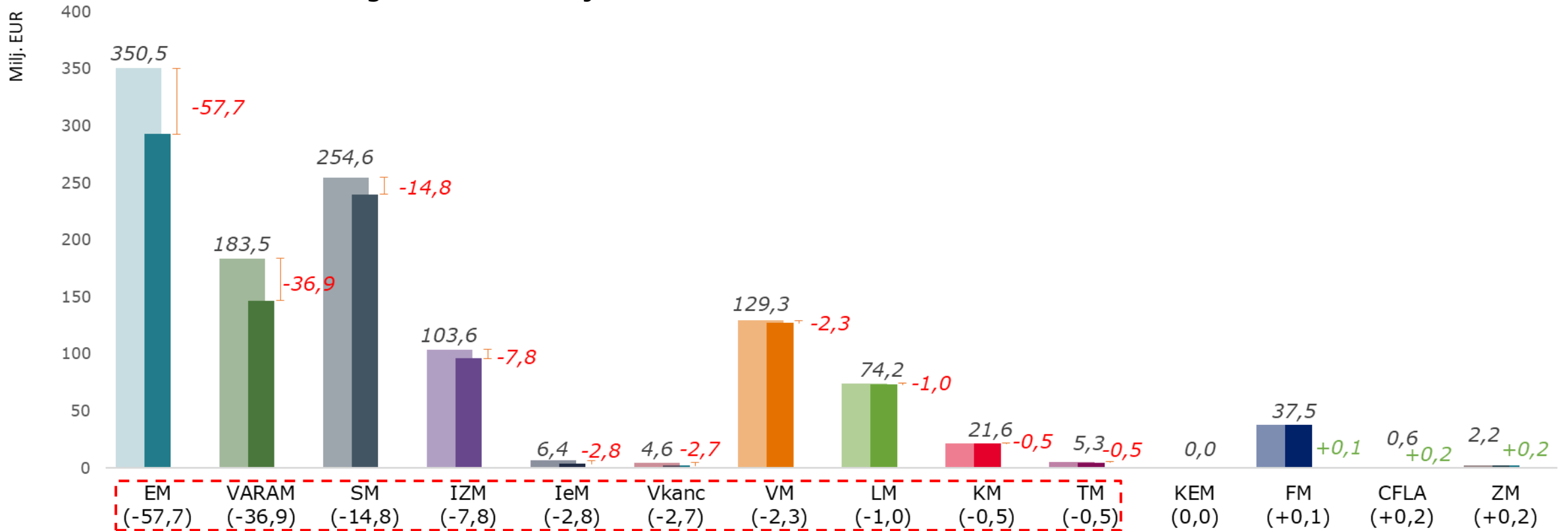
Finanšu ministrija

ES fondu un Atveseļošanas fonda budžeta izdevumu prognožu izmaiņas 2023. gadam, iestāžu informācija

Finansiāli būtiskākie samazinājumi:

2021.–2027. ES fondi: Ekonomikas ministrijas (-44 milj. EUR) **finanšu instrumenti** (garantijas un aizdevumi produktivitātes investīcijām).

Atveseļošanas fonds: Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (-24,2 milj. EUR) valsts un reģionālo **autoceļu infrastruktūra**.

■ Tumšās krāsas kolonnas: 19.09.2023 budžeta izdevumu prognoze 2023. gadam – ES fondi 2014-2020, 2021-2027 un Atveseļošanas fonds

■ Gaišās krāsas kolonnas: 24.02.2023 budžeta izdevumu prognoze 2023. gadam – ES fondi 2014-2020, 2021-2027 un Atveseļošanas fonds